

FIȘA DISCIPLINEI

(în baza OM nr. 5703/2011)

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Sapiientia din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea/ DSPP	Facultatea de Științe și Arte
1.3. Domeniul de studii	Drept
1.4. Ciclul de studii	Licență
1.5. Programul de studiu	Drept
1.6. Calificarea	Licențiat în științe juridice

2. Date despre disciplină

2.0. Departamentul		Departamentul de Științe Juridice					
2.1. Denumirea disciplinei		Drept civil VII. – Succesiuni					
2.2. Tip activitate		Asistat integral		Asistat parțial:		Neasistat	
		-		-		-	
2.3. Titularul disciplinei/Titularul cursului		Dr. Székely János (lector universitar)					
2.4. Titularul(ii) activităților de		seminar		Dr. Székely János (lector universitar)			
		laborator		(nu este cazul)			
		proiect		(nu este cazul)			
2.5. Anul de studiu	III.	2.6. Semestrul	6	2.7. Forma de verificare	E	2.8. Tipul disciplinei	DI
2.9. Categoria formativă	DF	2.10. Categoria disciplinei	-	2.11. Codul disciplinei	KBJJ0147		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / laborator/ proiect/ practică	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/ laborator/ proiect/ practică	28
3.7. Numărul de puncte de credit conform planului de învățământ					4
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Total ore studiu individual					44
3.10. Distribuția fondului de timp:					ore
a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
c) Pregătire seminarii /laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					9
d) Tutoriat					0
e) Examinări					3
f) Alte activități:					0

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<ul style="list-style-type: none">• (nu este cazul)
4.2. de competențe	<ul style="list-style-type: none">• cunoașterea condițiilor de valabilitate, modalităților efectelor și regimului juridic al nulităților actelor juridice;• cunoașterea conceptului de prescripție și de decădere, a regimului juridic aplicabil acestora, a termenelor de prescripție, a modalității de calcul al termenelor, a efectelor împlinirii termenului de prescripție și de decădere, modalităților de întrerupere și de suspendare a acestor termene;• cunoașterea clasificării bunurilor și a regimului aplicabil bunurilor mobile, respectiv imobile;• cunoașterea normelor juridice aplicabile capacității de folosință și de exercițiu în cazul persoanelor fizice și juridice, în special în ceea ce privește începerea și stingerea acestora;• cunoașterea din domeniul obligațiilor civile a regimului juridic aplicabil încheierii contractelor și actelor unilaterale, condițiile de valabilitate ale acestora, modalitățile lor;

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">• Sală de curs cu un număr minim de 25 de locuri dotată cu tablă, calculator, proiector, iluminare artificială, cu posibilitate de reglare a gradului de iluminare.• Cursanții se vor comporta în mod cuviincios și atent.
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului/practicii	<ul style="list-style-type: none">• Sală de seminar cu un număr minim de 25 de locuri dotată cu tablă, calculator, proiector, iluminare artificială, cu posibilitate de reglare a gradului de iluminare.• Participanții la seminar să aibă asupra lor: 1° Codul civil (Legea nr. 287/2009 - versiune actualizată cu modificările ulterioare); 2° Manualul universitar utilizat pentru parcurgerea materiei (indicat mai jos la punctul 8.1. secțiunea Bibliografie); 3° Materialele didactice indicate pentru a fi consultate pentru seminarul respectiv; 4° caiet sau foi A4; 5° instrumente de scris.• Participanții vor parcurge materia didactică indicată la cursul și după caz seminarul anterior și vor pregăti temele indicate, în scris.• Participanții se vor comporta în mod cuviincios și vor urmări indicațiile primite de la titularii activităților de curs respectiv de seminar.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> – Utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigelor și metodologiilor din domeniul juridic – Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic – Aplicarea legislației românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale – Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, dreptul european și dreptul altor state – Aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă de drept concretă – Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> – Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice domeniului – Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelelor ierarhice – Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • furnizarea către studenți a cunoștințelor necesare pentru gestionarea competență a cauzelor create prin decesul persoanei fizice în special în ceea ce privește modalitatea în care patrimoniul acestuia se transmite moștenitorilor legali sau după caz testamentari;
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • studentul să poată identifica locul și timpul deschiderii moștenirii din descrierea stării de fapt; • studentul să cunoască forma legală pentru actele juridice mortis causa și să recunoască viciile acestora care pot duce la lipsirea lor de efecte în orice fel; • studentul să cunoască limitele libertății de dispoziție a persoanei pentru evenimentul morții sale; • studentul să poată propune soluții pentru transmiterea masei succesoriale pe baza descrierii unei stări de fapt, prin calculul în mod corect al cotelor de moștenire, cu utilizarea corectă a normelor juridice care reglementează raportul în materie succesorală și reducățiunea liberalităților excesive, indiferent de numărul și poziția moștenitorilor; • studentul să poată formula textul unui testament sau al unui contract de donație fără vicii de formă;

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Fond de timp alocat / Observații
Aspecte generale privind moștenirea. Deschiderea moștenirii. Actele juridice asupra moștenirii nedeschise. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni.	expunere sistematică	nu sunt
Moștenirea legală (I.): Aspecte generale. Clasele de moștenitori (privire generală). Stabilirea gradului de rudenie. Principiile generale ale devoluțiunii legale ale moștenirii. Reprezentarea succesorală.	expunere sistematică	nu sunt
Moștenirea legală (II.): Analiza claselor de moștenitori. Soțul supraviețuitor. Moștenirea vacantă.	expunere sistematică	nu sunt

Moștenirea testamentară (I.): Liberalitățile pentru cauză de moarte. Aspecte generale privind liberalitățile. Testamentul.	expunere sistematică	nu sunt
Moștenirea testamentară (II.): Legatele. Dezmoștenirea. Execuțiunea testamentară.	expunere sistematică	nu sunt
Moștenirea testamentară (III.): Rezerva succesorală, cotitatea disponibilă și reducțiunea liberalităților excesive.	expunere sistematică	nu sunt
Examen parțial, scris	evalauarea scrisă a progresului studenților	nu sunt
Transmisiunea moștenirii. Opțiunea succesorală.	expunere sistematică	nu sunt
Sezina. Predarea legatelor. Procedura succesorală notarială. Certificatul de moștenitor. Petiția de ereditate. Amintirile de familie. Moștenirea vacantă.	expunere sistematică	nu sunt
Partajul succesoral. Raportul donațiilor.	expunere sistematică	nu sunt
Raportul datoriilor. Plata datoriilor către creditorii defunctului. Divizarea de drept a pasivului succesiunii. Situația creditorilor. Regresul între moștenitori. Insolvabilitatea unuia dintre moștenitori. Titlurile executorii obținute împotriva defunctului.	expunere sistematică	nu sunt
Partajul de ascendent.	expunere sistematică	nu sunt
Contractul de donație.	expunere sistematică	nu sunt
Curs recapitulativ.	expunere sistematică	nu sunt

Bibliografie

Bibliografie

Bibliografie obligatorie pentru promovarea examenului:

- **Manual universitar:** Emőd Veress: Drept civil. Moștenirea. Liberalitățile conform Noului Cod civil. Editura C. H. Beck, București, 2012 [Cotă în biblioteca universității: 347.66(498)/VER (identificator exemplar: SAPIK201300003)].
- **Legislație:** Codul Civil (Legea nr. 287/2009 modificată și completată la zi), articolele: 953-1163; Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (modificată și completată la zi), articolele: 91-98; alte articole indicate de titularul cursului sau seminarului [Cotă în biblioteca universității: 347(498)/LUP (identificator exemplar: SAPIK201601571)].
- Bibliografia indicată la cursuri și seminarii.

Bibliografie facultativă:

- Dan Ștefan Spânu; Alexandru Spânu: Drept civil. Moștenirea. Editura C. H. Beck, București, 2015. [Cotă în biblioteca universității: 347(498)/SPÂ]
- Veronica Stoica; Laurențiu Dragu: Moștenirea legală. Editura Universul Juridic, București, 2012. [Cotă în biblioteca universității: 347.65/.68(498)/STO]
- Iliora Genoiu: Drept civil. Succesiuni. Caiet de seminar. Ediția 3. Editura C. H. Beck, București, 2016. [Cotă în biblioteca universității: 347.66/GEN (identificator exemplar: SAPIK201601543)]
- Jozsef Kocsis; Paul Vasilescu: Drept civil. Succesiuni. Editura Hamangiu, București, 2016. [Cotă în biblioteca universității: 347(498)/KOC]
- Daniela Negrilă: Moștenirea în Noul Cod civil. Universul Juridic, București, 2013. [Cotă în biblioteca universității: 347.65/.68(498)/NEG]
- Iliora Genoiu: Dreptul la moștenire în Codul civil. Ediția a 2-a revizuită și adăugită. Editura C. H. Beck, București, 2013. [Cotă în biblioteca universității: 347.66(498)/GEN]
- [Francisc Deak]; Romeo Popescu: Tratat de drept succesoral. Ediția a 3-a. Vol. II. Universul Juridic, București, 2014. [Cotă în biblioteca universității: 347.65/.68(498)/DEA (identificator exemplar: SAPIK201400135)]
- [Francisc Deak]; Romeo Popescu: Tratat de drept succesoral. Ediția a 3-a. [Vol. I.] Universul

<p>Juridic, București, 2013. [Cotă în biblioteca universității: 347.65/.68(498)/DEA (identificator exemplar: SAPIK201400044)]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dan Chirică: Tratat de drept civil. Succesiunile și liberalitățile. C. H. Beck, București, 2014. [Cotă în biblioteca universității: 347(498)/CHI (identificator exemplar: SAPIK201601545)] • Doru Trăilă: Acțiuni civile în materie succesorală. C. H. Beck, București, 2015. [Cotă în biblioteca universității: 347.66/TRĂ (identificator exemplar: SAPIK201601546)] • Flavius-Antoniou Baias; Eugen Chelaru; Rodica Constantinovici; Ioan Macovei: Noul Cod civil. Comentariu pe articole. Editia II. Revizuită. Editura C. H. Beck, București, 2014. [Cotă în biblioteca universității: 347/NOU] • Gabriel Boroi; Mona-Maria Pivniceru și alții: Fișe de drept civil. Partea generală. Persoane. Drepturi reale principale. Obligații. Contracte. Succesiuni. Familie. Editura Hamangiu, București, 2016. [Cotă în biblioteca universității: 347(079.1)/BOR] 		
8.2. Seminar	Metode de predare	Fond de timp alocat/ Observații
Aspecte generale privind moștenirea. Deschiderea moștenirii. Actele juridice asupra moștenirii nedeschise. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni.	Conversație, problematizare, exerciții	
Moștenirea legală (I.): Aspecte generale. Clasele de moștenitori (privire generală). Stabilirea gradului de rudenie. Principiile generale ale devoluțiunii legale ale moștenirii. Reprezentarea succesorală.	Conversație, problematizare, exerciții	
Moștenirea legală (II.): Analiza claselor de moștenitori. Soțul supraviețuitor. Moștenirea vacantă.	Conversație, problematizare, exerciții	
Moștenirea testamentară (I.): Liberalitățile pentru cauză de moarte. Aspecte generale privind liberalitățile. Testamentul.	Conversație, problematizare, exerciții	
Moștenirea testamentară (II.): Legatele. Dezmoștenirea. Execuțiunea testamentară.	Conversație, problematizare, exerciții	
Moștenirea testamentară (III.): Rezerva succesorală, cotitatea disponibilă și reducțiunea liberalităților excesive.	Conversație, problematizare, exerciții	
Evaluarea competențelor acumulate până la jumătatea semestrului prin simularea dezbaterii unui litigiu cu obiect succesoral.	Conversație, problematizare, exerciții	Simulare proces cu obiect succesoral.
Transmisiunea moștenirii. Opțiunea succesorală.	Conversație, problematizare, exerciții	
Sezina. Predarea legatelor. Procedura succesorală notarială. Certificatul de moștenitor. Petiția de ereditate. Amintirile de familie. Moștenirea vacantă.	Conversație, problematizare, exerciții	
Partajul succesoral. Raportul donațiilor.	Conversație, problematizare, exerciții	
Raportul datoriilor. Plata datoriilor către creditorii defunctului. Divizarea de drept a pasivului succesiunii. Situația creditorilor. Regresul între moștenitori. Insolvabilitatea unuia dintre moștenitori. Titlurile executorii obținute împotriva defunctului.	Conversație, problematizare, exerciții	
Partajul de ascendent.	Conversație, problematizare, exerciții	
Contractul de donație.	Conversație, problematizare,	

	exerciții	
Seminar recapitulativ.	Conversație, problematizare, exerciții	
Bibliografie A se vedea bibliografia indicată pentru cursuri.		
8.3. Laborator	Metode de predare	Fond de timp alocat/ Observații
(nu este cazul)	(nu este cazul)	(nu este cazul)
Bibliografie		
8.4. Proiect	Metode de predare	Fond de timp alocat/ Observații
(nu este cazul)	(nu este cazul)	(nu este cazul)
Bibliografie		
8.5. Practica	Metode de predare	Fond de timp alocat/ Observații
(nu este cazul)	(nu este cazul)	(nu este cazul)
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei corespunde cerințelor impuse prin:

1. Tematica și bibliografia de concurs stabilită de Institutul Național al Magistraturii - a se vedea tematica din data de 10.07.2018 publicată pe pagina de internet a instituției:
[http://www.inm-lex.ro/fisiere/d_2207/Tematica%20si%20bibliografia%20de%20concurs%20\(10.07.2018\).PDF](http://www.inm-lex.ro/fisiere/d_2207/Tematica%20si%20bibliografia%20de%20concurs%20(10.07.2018).PDF)
2. Tematica pentru examenul de primire în profesia de avocat din data de 17.06.2017. elaborată prin Hotărârea nr. 368/22.06.2018 a Consiliului UNBR privind organizarea examenului de primire în profesie – sesiunea septembrie 2018 împreună cu Anexa cuprinzând tematica și bibliografia de examen:
http://www.unbr.ro/wp-content/uploads/2018/06/02-Hotarare_Consiliu-organizare-Examen-2018-WEBSITE.pdf
3. Tematica și bibliografia actuală pentru susținerea examenului sau a concursului pentru dobândirea calității de notar stagiar, aprobate din Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 81/13.10.2017. și pentru dobândirea calității de notar definitiv aprobate prin aceeași Hotărâre:
 - a. Tematica și bibliografia pentru susținerea examenului sau a concursului pentru dobândirea calității de notar stagiar, aprobate din Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 81/13.10.2017, menținute prin Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 81/24.05.2018. Tematica și bibliografia pentru susținerea examenului sau a concursului pentru dobândirea calității de notar stagiar au fost avizate de Ministerul Justiției atât în anul 2017 prin adresa nr. 4/57494/10.11.2017, cât și în anul 2018 prin adresa nr. 7/57494/2017/04.06.2018.
http://www.uniuneanotarilor.ro/files/2017/Tematica_si_bibl_not_stag.pdf
 - b. Tematica și bibliografia cu caracter teoretic atât pentru examenul de definitivat, cât și pentru concursul de admitere în funcția de notar public pentru persoanele care au cel puțin 6 ani vechime în funcții de specialitate juridică, aprobate prin Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 27/26.05.2016 (anexa nr. 1) menținute prin Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 35/31.05.2017. Tematica și bibliografia sus menționate au fost avizate de Ministerul Justiției atât în anul 2018 prin adresa nr. 7/57494/2017/04.06.2018., cât și în anii 2017 prin adresa nr. 7/50718/05.07.2017, și 2016, prin adresele nr. 3/50718/22.06.2016 și nr. 5/50718/30.06.2016.:
<http://www.uniuneanotarilor.ro/files/2016/FINALTematicasibibliografiedefinitivatsiconcursprobateoretica2016.pdf> ;

- c. Tematica și bibliografia cu caracter teoretic atât pentru examenul de definitivare, cât și pentru concursul de admitere în funcția de notar public pentru persoanele care au cel puțin 6 ani vechime în funcții de specialitate juridică, aprobate prin Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 27/26.05.2016 (anexa nr. 2) menținute prin Hotărârea Consiliului Uniunii nr. 35/31.05.2017. Tematica și bibliografia sus menționate au fost avizate de Ministerul Justiției atât în anul 2018 prin adresa nr. 7/57494/2017/04.06.2018., cât și în anii 2017 prin adresa nr. 7/50718/05.07.2017, și 2016, prin adresele nr. 3/50718/22.06.2016 și nr. 5/50718/30.06.2016.:

<http://www.uniuneanotarilor.ro/files/2016/FINALTematicasibibliografiedefinitivatsiconcursprobaprac tica2016.pdf> ;

4. Tematica pentru concursul sau examenul de admitere în profesie pentru executorii judecătorești stagiați noiembrie 2017 (actuală fără modificări în anul 2018):

https://executori.ro/EXAMENE/docs_exe/Tematica%20stagiați_28.11.2017.pdf ;

5. Tematica pentru examenul de definitivare în profesia de consilier juridic elaborată de Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România, a se vedea:

<http://www.ccj.ro/admin/uploads/assets/pdf-uri/tematica1.pdf> .

10. Evaluare

A. Condiții de îndeplinit pentru prezentarea la evaluare:

- frecventarea orelor de curs și de seminar: prezența la cel puțin 75% dintre orele/activitățile de curs și la cel puțin 75% din orele/activitățile de seminar, calculat întotdeauna prin rotunjire în sus, pe baza numărului total de cursuri și de seminarii într-un semestru, este obligatorie și constituie condiția prezentării la evaluare.
- obținerea calificativului "ADMIS" la pretestarea precedentă examenului oral (obținerea a cel puțin 5 din 10 puncte la pretestare).
- NU există posibilitate de recuperare a activităților din timpul semestrului.

B. Criterii, metode și ponderi în evaluare:

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Examen parțial tip grilă	Două examene parțiale tip grilă în cursul semestrului, fiecare cu câte 9 întrebări care pot avea un singur răspuns corect sau două răspunsuri corecte.	50%
	Examen oral	Studentii care au participat la examenele tip grilă din timpul semestrului și au obținut nota de 5 la fiecare dintre aceste examene participă la examenul oral. Examenul oral este precedat de o pretestare cu 10 întrebări, cu caracter eliminativ.	50%
10.5 .	Seminar	Evaluare continuă	(nu este cazul)
	Laborator	(nu este cazul)	(nu este cazul)
	Proiect	(nu este cazul)	(nu este cazul)
	Practică	(nu este cazul)	(nu este cazul)
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea reglementării și caracterelor juridice ale dreptului la moștenire; • cunoașterea modului de determinare a datei și locului deschiderii moștenirii și a regimului 			

aplicabil actelor juridice asupra unei moșteniri nedeschise;

- cunoașterea condițiilor generale ale dreptului de a moșteni;
- cunoașterea felurilor moștenirii (legală și testamentară) și al regimurilor juridice diferite aplicabile acestora;
- cunoașterea condițiilor generale și speciale a dreptului de a moșteni;
- cunoașterea metodei de calcul al cotei de moștenire care revine fiecărui moștenitor;
- cunoașterea regimului juridic special aplicabil testamentelor (în special în privința condițiilor de validitate), efectele juridice produse de aceștia, și cazurile de ineficacitate ale acestora;
- cunoașterea limitelor dreptului de a dispune al testatorului sau donatorului;
- cunoașterea regimului juridic aplicabil contractului de donație;
- cunoașterea modului în care patrimoniul persoanei decedate se transmite atât privitor la activ cât și privitor la pasiv la moștenitorii legali sau testamentari sau în caz de vacanță succesorală asupra Statului Român;

Modalitatea de calcul al notei finale:

- Studenții prezenți la ambele examene parțiale din timpul semestrului și care au obținut nota minimă de 5 rezultată din media aritmetică a notelor primite la examenele parțiale din timpul semestrului au acces la evaluarea prin examen oral din timpul sesiunii de examene.
- Obținerea notei minime de 5 la examenul oral este obligatoriu pentru promovarea evaluării.
- Nota finală a studenților care au obținut nota minimă de 5 rezultată din media aritmetică a notelor primite la examenele parțiale din timpul semestrului și de asemenea au obținut nota minimă de 5 la examenul oral va fi media aritmetică a notelor rezultate din cele două forme de evaluare, conform următoarei formule de calcul: $\{[(\text{Nota examen parțial 1} + \text{Nota examen parțial 2}) / 2] + (\text{Notă examen oral})\} / 2$.
- În esență: media aritmetică a notelor obținută la examenele parțiale constituie 50% din nota finală, iar nota obținută la examenul oral de asemenea 50% din nota finală.

Data completării
10.09.2019

Semnătura titularului disciplinei
Dr. János Székely

Semnătura titularului/rilor de aplicații
Dr. János Székely

Data avizării în departament
11.09.2019

Semnătura directorului de departament
Dr. Emőd Veress

Semnătura responsabilului programului de studii
Dr. Zsolt Kokoly